

ČASF: DIP zůstává pod svým potenciálem, informace o nové formě spoření na penzi mají jen čtyři Češi ze sta

18.6.2025 - | PROTEXT

Přibližně 75 % Čechů si na důchod spoří, ovšem jen necelá třetina považuje svou přípravu na penzi za dostatečnou. Největší rezervy přiznávají lidé ve věku 36 až 53 let - tedy ti, kteří by už měli mít spoření stabilně nastavené. Nejčastěji nespoří mladí do 26 let a lidé se základním vzděláním, což může do budoucna vytvářet značné sociální napětí.

Naopak nejlépe připraveni se cítí vysokoškoláci. Data potvrzují, že právě finanční gramotnost hraje zásadní roli v ochotě vytvářet si rezervy na stáří. Významné rozdíly se ukázaly také mezi ženami a muži. Zatímco třetina mužů považuje své spoření za dostatečné, u žen je to jen čtvrtina. Ženy navíc častěji uvádějí, že nespoří vůbec - a to navzdory tomu, že jsou častěji ohroženy nižším důchodem. Výsledky tak podtrhují potřebu cílené osvěty. *„Je zřejmé, že ženy i mladí lidé zaostávají ve finanční přípravě na stáří. Jde o skupiny, které přitom budou v důchodovém systému patřit k nejzranitelnějším. Pokud chceme dlouhodobě udržitelný důchodový systém, musíme jim nabídnout víc než jen teoretické informace - potřebují dostupné finanční poradenství, praktické nástroje a důvěru, že jejich úsilí bude mít smysl,“* komentuje data Marek Černocho, výkonný ředitel ČASF.

Lidé spoří na penzi především kvůli obavám

Hlavními impulsy pro spoření na důchod jsou nejčastěji obavy z nedostatečného státního zabezpečení a vlastní zájem o finanční budoucnost. Lidé tak reagují buď na nejistotu systému, nebo na snahu mít své finance pod kontrolou. Významnou roli v této oblasti sehrává také doporučení finančního poradce, méně často pak doporučení přátel.

Mezi mladými do 26 let je patrný vliv rodiny a přátel, zatímco nabídky zaměstnavatele tuto skupinu oslovují minimálně. Muži častěji uvádějí jako motivaci vlastní iniciativu, ženy naopak více spoléhají na rady okolí. Rozdíly jsou vidět i podle vzdělání - lidé se základním vzděláním reagují spíše na obavy, vysokoškoláci častěji jednájí proaktivně.

„Většina lidí nezačíná spořit proto, že by měla plán nebo strategii, ale protože se bojí o svou budoucnost. To je signál, že veřejnosti chybí jistota i opora v tom, jak se na důchod připravit. Pokud chceme, aby lidé spořili systematicky a s důvěrou, musíme jim nabídnout jasné informace, dostupné nástroje a větší podporu při rozhodování. A ukazuje se, že kritická je v této oblasti i role finančního poradce - ten může v pokročilých nástrojích modelovat různé scénáře vývoje a přesvědčit klienta, aby systematické spoření na penzi neodkládal,“ dodává Černocho.

DIP zůstává pro většinu veřejnosti neznámým pojmem

Dlouhodobý investiční produkt (DIP), který stát zavedl jako nový nástroj pro spoření na penzi, zatím zůstává mimo hlavní pozornost veřejnosti. Více než třetina lidí o něm vůbec nic neví a další významná část zná pouze jeho název bez konkrétního obsahu. Skutečně dobře se v produktu orientuje jen malý zlomek respondentů.

Znalost DIP roste s úrovní vzdělání a je výrazně vyšší u mužů než u žen. Věkově je nejvíce informovaná skupina lidí mezi 27 a 44 lety, ale i zde převažuje povrchní nebo nedostatečná znalost.

Nejnižší povědomí o produktu je mezi nejmladšími a nejstaršími respondenty.

„Zavedení DIP byl krok správným směrem, ale jeho význam zůstává zatím nevyužitý. Veřejnost o něm neví, nerozumí mu a nemá důvod se o něj zajímat. To je promarněná příležitost. Pokud stát něco nového nabídne, musí to také vysvětlit. A právě zde je prostor i pro finanční poradce, aby produkt dostaly k lidem a srozumitelně vysvětlili,“ doplňuje Marek Černochoch.

Při spoření na důchod mimo státní systém lidé nejčastěji využívají doplňkové penzijní spoření. Vedle něj se však stále hojně objevují i konzervativní formy jako stavební spoření nebo spořicí účty. Investice do podílových fondů, akcií či nemovitostí využívá výrazně menší část veřejnosti. Z dat vyplývá, že čím vyšší vzdělání, tím častěji lidé volí investiční nástroje. U vysokoškoláků je například využívání doplňkového penzijního spoření nejrozšířenější. Nejmladší skupiny mají naopak k produktům pro dlouhodobé spoření vlažný vztah – často nespoří vůbec, nebo volí snadno dostupné formy bez poradenství.

Služeb finančních poradců využívá téměř polovina populace

Finanční poradci sehrávají při sjednávání penzijních a investičních produktů významnou roli. Produkty přes finanční poradce si sjednala téměř polovina respondentů. Další třetina lidí produkty využívá, ale sjednali si je samostatně. Pětina respondentů pak nevyužívá žádný z těchto produktů, a tudíž s poradcem nepřišla do kontaktu vůbec. Z dat vyplývá, že poradci mají silnější vliv u mužů a u lidí s vyšším vzděláním. Výrazné rozdíly jsou vidět i podle věku – s přibývajícím věkem roste podíl těch, kteří mají produkty sjednané přes poradce. Mladší ročníky naopak častěji zůstávají mimo jakýkoli systém přípravy na důchod.

„Naši členové ročně zprostředkují desítky tisíc smluv na produkty dlouhodobého spoření. Bez jejich každodenní práce v terénu by velká část klientů zůstala zcela bez zabezpečení na stáří. Potvrzuje se, že externí distribuce není jen doplňkem systému – ale jeho nedílnou a nezastupitelnou součástí,“ uzavírá Marek Černochoch, výkonný ředitel ČASF.

Výzkum byl realizován v červnu 2025 na reprezentativním vzorku 1011 respondentů české populace ve věku 18 - 45 let. Výzkum byl realizován pomocí Instant Research IPSOS.

O ČASF

Česká asociace společností finančního poradenství a zprostředkování (ČASF) reprezentuje trh finančního poradenství při tvorbě nové legislativy a regulace, zároveň vyvíjí významnou samoregulační a analytickou činnost. Jde o sdružení, které zastupuje většinu finančních poradců a zprostředkovatelů v ČR a je tak jediným relevantním reprezentantem tohoto odvětví. V čele Asociace stojí představenstvo, kde jsou osobně účastní nejvýznamnější hráči trhu a další významné osobnosti. Strukturu Asociace dále tvoří rada a odborné pracovní skupiny, ve kterých jsou zastoupeny všechny členské společnosti.

Členské společnosti ČASF: Allfin Pro Holding a.s., Broker Consulting, a.s., Broker Trust a.s., Bohemika a.s., Cleverty Invest s.r.o., Comfort servis Plzeň s.r.o., DataLife, s.r.o., eDO finance, a.s., Fingo s.r.o., FEDS s.r.o., Swiss Life Select a.s., Froglet, s.r.o., Generali Česká Distribuce a.s., In Investments a.s., INTERLIFE, s.r.o., JPL SERVIS, s.r.o., KAPITOL, a.s., KZ FINANCE, spol. s r.o., MONECO, spol. s r. o., M.S.QUATRO, s.r.o., NWD Finance, a.s., OVB Allfinanz, a.s., OK KLIENT a.s., Partners Financial Services a.s., Prosperity Financial Services, a.s., RUBIKONFIN a.s., SMS finance a.s., SAB servis, s.r.o., ZFP Akademie, a.s. Přidružení členové: Evropská asociace finančního plánování Česká republika, VECTOR Certifikace s.r.o., Vysoká škola finanční a správní, a.s.

Zdroj: ČASF

<https://casfpz.cz/>

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/casf-dip-zustava-pod-svym-potencialem-informace-o-nove-forme-sporeni-na-penzi-maji-jen-ctyri-cesi-ze-sta/2688121>